

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . 8 korona
Félévre . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 26. szám. (Köztelék).

Szent István szobra.

A magyar királyság megalapítójának, Magyarország első apostoli királyának bronzba öntött alakját leplezték le Budavárában. Nagy és szent elődje emléksobrának felavatási ünnepén megjelent a magyar király is s megjelenésével hódolva halhatatlan elődje emlékének és fényben, jelentőségben emelve, igazán az egész magyarság ünnepevé téve a felavatást, a magyar kereszténység és a magyar királyság emlékének megörökítését.

Az ünnepély reggel fél kilenckor kezdődött ünnepi istentisztelettel és a szobor beszentelésével. Az istentisztelet a budavári koronázó Mátyás-templomban volt, amely zsufolásig megtelt közönséggel. Mise után a papság az ünneplő gyülekezettel együtt kivonult a szobor elé, amelyről levették a leplet. A szobrot a szertartást végző főpap ismételtelen körüljárta és beszentelte. Az ünnepélyes beszentelés után ismét felvonták a leplet a szoborra.

A szobor leplezése délután 1 órára volt megállapítva. Már korán délelőtt a Halászbástya egész kör-

Szent István szobra.

ő felsége részére. A diszsátor mellett kétoldalt sorfalat állítottak a megjelent előkelőségek, míg a szobor körül az alabárdos koronaőrök állottak föl.

nyékét ellepte a nagy ember-tömeg, melynek azonban még sokáig kellett várnia, míg az ünnepre érkező előkelőség egyenkint gyűlni kezdett. Egyszerre csak megeredt a zápor és már-már úgy látszott, hogy elrontja az ünnepet. Nem-sokára azonban kiderült s mi sem zavarta az aktust. Délfelé már egymást érték a fogatok. A Mátyás-templom mögötti térség nem-sokára festői látványt nyújtott, a gyönyörű női ruhák (hej, de kevés volt azok között magyar szövet!) a diszmagyarok egész tömege, püspöki kar tagjainak violaszín ruházata, a fényes katonai ruhák tarka, színes, gyönyörű képben vegyültek össze. Valamennyiből kirikitott az alabárdos koronaőrök vörös egyenruhája. A szoborral szemben, amelyet fehér lepel takart el, biborszínű bársonnyal letakart s belül tulipános magyar mintával himzett szép diszsátort állítottak föl

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv. szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Megjelentek Wekerle S. miniszterelnök, Apponyi A., Andrássy Gyula, Zichy A., Darányi Ignác, Jekelfalussy miniszterek, Bolgár Ferenc, Günther Antal, Hadik János, Molnár Viktor, Szerényi József államtitkárok, Városv Gyula kalocsai érsek, Mihályi Viktor román metropolita, Széchenyi Miklós gróf, Csáky Károly gróf, Radnay Farkas, Párvy Sándor, Radu Demeter, Vályi János, Dessewffy Aurél gróf, a főrendiház elnöke, Justh Gyula, Pejacsevics Tivadar gróf, horvát bán, Széchenyi Béla gróf koronaőr, a tábornoki kar, élén Üxküll-Ghyllenband gróf hadtestparancsnok, Gulner Gyula és Széchenyi Viktor gróf főispánok, Apponyi Lajos gróf udvarnagy, Bánffy Dezső báró, Andrássy Géza és Sándor gróf, Batthyány Lajos gróf, Almásy Imre gróf, Wlassics Gyula, a közigazgatási bíróság elnöke, Berzeviczy Albert, az Akadémia elnöke, Oberschall Adolf a Kuria elnöke, számos országos képviselő és a hatóságok fejei.

Néhány perccel az ünnepség kezdete előtt érkezett meg József főherceg, nejevel Augusztia főhercegnővel, akik a diszsátorban várták ő felségét, aki lelkes éljenzés közepette, egy óraker érkezett az ünnep helyére. A királyt, aki lovassági tábornoki egyenruhát viselt, Wekerle Sándor miniszterelnök kísérte a diszsátorba, mire ő felsége jelt adott az ünnepség megkezdésére.

Ekkor a Halászbástya őrtornyából gyönyörű ének hangzott föl. Az operaház énekkara adott elő egy karéneket Erkel Ferenc *István király* című művéből. Amikor a mély csöndben és áhitattal meghallgatott ének véget ért, Wekerle Sándor miniszterelnök a király elé lépett és következő beszédet mondotta:

Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelme-sebb urunk! A nemzet lelkületében első szent királyá iránt mindig őrzött kegyelet vetette föl az eszmét s úgy egyeseknek, valamint több törvényhatóságnak, főleg pedig a fővárosnak önkéntes adományai adták meg az első anyagi segédeszközöket annak az eszmének megvalósítására, hogy Szent István királynak, hazánkban az alkotmányosság megalapítójának, a keresztény vallás meghonosítójának s a műveltség uttörőjének szobrot emeljünk. 1893-ban a törvényhozás előtt tettünk javaslatot, 1896-ban a honalapítás ezredik évfordulójának maradandó emlékekkel való megörökítése alkalmából a törvényhozás rendelte el e helyen a szobormű fölállítását. A törvényhozás adományából és a főváros újabb áldozatkészségével adott két jeles művésznök, Strobl Alajos szobrásztanár és Schulek Frigyes műegyetemi tanár, testet az eszmének. Ma eljöttünk erre a hosszú történelmünk verőfényes és borus napjainak ennyi tanul-ságát magában rejtő helyre, hogy nemzeti érzületünk egész melegével rójjuk le a hála és kegyelet adóját első szent királyunk emléke előtt. Hü magyar népé-nek érzületét méltatva, felséged is kegyes volt ünne-pünket magasztossá és emlékezetessé tenni, midőn legmagasabb Megjelenésével kegyeletét tanusítja szent koronájának első viselője iránt. Erbe öntött szobra előtt az emlékezet szárnyain újra kelnek föl előttünk nagy alkotásai.

Ő hagyta ránk a szent koronát, állami összetartozan-

dóságunk, alkotmányos monarchiánk, királyhűségünk áhitattal őrzött szimbólumait, ő állapította meg államunk sokban ma is fönnálló fölosztását, megyei rendszerünket, hogy biztosítsa népének boldogságát, erélyének helyes tagozatokban való kihasználását és az állami rendnek megóvását, ő tértette nemzetét a keresztény vallásra, hogy az élő hit soha ki nem alvó bizodalomával vezesse az erköles és művelődés biztos ösvényére. Ő irányította népét keletről nyugatnak, hogy a modern civilizáció világában biztosítsa haladását. S ő volt az, aki az isteni ihlettől áthatott diplomata előrelátásával szakított korának szokásaival s nem valamely földi hatalmasságnak, hanem égbe-emelkedő tekintettel magának az isteni anyának ajánlotta föl országát, hogy az égi hatalmakba s az önerejébe vetett bizodalomra tanítsa nemzetét. Nagy alkotásai iránt érzett tiszteletünknek és hálaunknak azzal adjuk meg legméltóbb jelét, ha megőrizzük azoknak tanulságát, kilencszázados történetünk által valónak bizonyult igazságát. Királyhűségünknek, alkotmányunknak, állami rendünknek megóvása, népünk anyagi, szellemi igényeinek szemmel tartása, erköles és művelődési színvonalunknak emelése, az emberi civilizáció haladásának követése nemzeti érzületünknek és önbizalmunknak föntartása, azok a szent hagyományok, amelyeknek maradandó jelképe ez a szobor. Adja a Mindenható, hogy ezekben erősítsen meg mindannyiunkat az a fény, amely nemcsak vallási, hanem nemzeti szentünknek avatott első király fejét övező glóriából felénk árad. Amidőn császári és apostoli királyi felségednek mély hálaunkat nyilvánítjuk megjelenéseért, arra kérjük felségedet, avassa kegyeletes érzületünk örökké emlékezetes forrásává ezt a helyet s kegyeskedjék megengedni, hogy lehulljon a lepel.

A miniszterelnök beszéde után a király így szólott:

— Hulljon le a lepel!

Erre lehullott a lepel a szoborról, Strobl mester alkotásáról. Szent István lovon ül, fején a szent korona (az akkori, mely tudvalevőleg a mainak csak egy részét, a felső részét képezi), kezében az apostoli kettős kereszt. Eredetileg lándzsát tartott, de mert ez teljesen elfödte volna a szent király arcát, inkább keresztet adott kezébe. A szobor talapzatát reliefek ékesítik.

A szobrot Wekerle Sándor miniszterelnök átadta a város gondozásába és ezzel az ünnepség véget ért. A gyönyörű Szent István szobrot képen is bemutatjuk olvasóinknak.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb áron a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya”, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Kezdődik a munka!

(H. A.) A hét első napján a magyar nemzet törvényalkotó területe ismét hozzáfogott a munkához, hosszas, mintegy két esztendeig tartott szünetelés után, amely idő alatt maga a magyar nép vivta meg diadalmas küzdelmét törvényben gyökerező elvülhetetlen szent jogaiért.

Kezdődik tehát a munka, melynek gyümölcsei bizonyára áldást hoznak ennek a sokat szenvedett magyar népnek a számára, mely réges-régen megbűnhődte immár — a nemzeti imádság szerint is — a multat s jövőt...

A héten összeült országgyűlés előtt nagy feladatok állanak, a végzendő munka tömkelegéből, hogy csak néhányat említsünk, amely a *Független Ujság* olvasóinak léte érdekét érinti, ilyen a földtehermentesítés, a családi tűzhely védelme, a szövetkezeti ügyek, az igazságos adózás rendszerének törvénybeiktatása, a legszebb polgári jogok, a szavazati jogok az egész nemzet tömegét kielégítő törvényes rendezése s azok a nagy kérdések, melyeket első helyen kellett volna említeni, a kisembernek, a földmivelőnek és kisiparosnak évtizedeken keresztül hiába sürgetett boldogulására irányuló törvények megalkotása. Ezek és még számos más itt fel nem sorolható számtalan sérelmei a magyar népnek, hisszük, hogy az új országgyűlésen orvoslásra fognak találni, mert ez a törvényhozó testület és ez a kormányzat csakugyan még szerkezetében is alkalmas arra, hogy belenyuljon a néprétegek bajainak tömkelegébe s kiszedje azokat, amelyek legjobban fájnak s orvosolja azokat mielőbb.

Ha a magyar alkotmányos életben innen-onnan egy emberöltőt meghaladó idő alatt nem látták be azok, akik az első sorokban állottak, azt, hogy a magyar nép millióinak fájó sebeire a gyógyírt, miben található meg, úgy most, amidőn a népakarat legszentebb megnyilatkozásaképpen alakult meg az ország törvényhozó testülete, bizonyára a most kezdődő munkában azokat a kérdéseket fogja elővenni a törvényhozó testület legelsőben, amelyek helyes elintézésétől függ a

kisembernek, a földmivelőnek és kisiparosnak a sorsa, boldogulása.

Hazafiúi örömmel, lelkünkben édes reményekkel jelezzük a törvényalkotó munka kezdetét, kérve a magyarok Istenét, hogy adjon elég erőt, kitartást a választottaknak, kik a nemzet sorsát intézni hivatottak a magyar nemzeti állam kiépítésére irányuló s most kezdődő nagy törvényalkotó munkálkodásban.

Munkára fel!

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az országgyűlés hétfőn ült össze, hogy megalakuljon. Az ülés 10 óra 10 perckor kezdődött.

Tóth János háznagy: T. képviselő urak! Örömmel ödvözlöm önöket, t. képviselőtársaim, amikor az új országgyűlés kezdetén ma, a megjelenésre törvény által megengedett harmadik napon egybegyűltek. Hárszabályaink 1. §-a akként intézkedik, hogy a képviselő urak között a legidősebb, mint korelnök, elfoglalja az elnöki széket. Tudomásom szerint a képviselő urak között legidősebb a sárkereszturi kerület érdemes képviselője id. Madarász József. (Élénk éljenzés.) Felkérem azért őt, legyen szíves a korelnöki széket elfoglalni.

Id. *Madarász József*: T. képviselőtársaim! Engedjék meg kérem, hogy ne indokoljam elhatározásomat, hanem egyezzenek bele abba, hogy a korelnöki széket ne foglaljam el. Kérem szíves belenyugvásukat. (Helyeslés.)

Tóth János háznagy: T. képviselő urak! Minthogy mindnyájunknak őszinte sajnálatára id. Madarász József képviselő ur nem foglalja el a korelnöki széket, tudomásom szerint pedig utána legidősebb képviselőtársunk Kecskemét város felső kerületének érdemes követje, Szappanos István, (Élénk éljenzés.) felkérem őt, hogy foglalja el az elnöki széket. (Élénk éljenzés.)

Szappanos István korelnök (elfoglalja az elnöki széket. Zajos éljenzés és taps): T. képviselő urak! (Halljuk! Halljuk!) Méltóztattak velem parancsolni, hogy az elnöki széket elfoglaljam. Ime elfoglaltam, kérvén a jó Teremtőt, hogy a minő szép az idő a legszebb tavaszi napon, adja a jó Teremtő, hogy a Magyarország életében ez új korszak elején bekövetkezett ezen változás mellett — amint a virágzó tavasszal csak örülni tudunk, amint ez a természet szépségének örömeit hozza meg — a nemzet ne csak a tavasz örömeit élvezhesse, hanem a tavasz virágai után a nyár gyümölcseit is. (Hosszantartó, lelkes éljenzés.) Hárszabályaink értelmében következik, hogy felhívjam azon hat ifju képviselőtársamat, akik a korjegyzőségre lesznek hivatva. Esze

Permetezéshez

ajánlunk szavatolás mellett permetezőket, kénporfuvókat, vegytiszta rézgáliczot, sublimált kénport, dr. Aschenbrandt-féle BORDÓI- és RÉZKÉNPORT, raffiaháncsot, jutafonalat a legjutányosabb áron.

Kivánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

rint fölkérem, hogy jelentkezni méltóztassanak azok a képviselőtársaim, akik a 24-ik évüket betöltötték, de a 25-iket még nem érték el. (Megtörténik.) Most fölkérem azokat a képviselőtársaimat, akik a 25-ik évet betöltötték, de a 26-ikat még nem érték el, hogy jelentkezni méltóztassanak. (Megtörténik.) Marad még egy korjegyzői állás betöltetlen. Fölkérek tehát egy képviselő urat, aki 26-ik évét betöltötte, de még a 27-iket nem érte el. (Megtörténik.) Ezek szerint korjegyzőkké hivatnak fel: Hoffman Ottó, Pallavicini György örgróf, Teleki Géza gróf, Rudnyánszky Sándor báró, Bethlen Ádám gróf és Nagy György képviselő urak. A mai ülés jegyzőkönyvét vezetni fogja Nagy György képviselő ur, a felszólalókat jobbfelől Pallavicini örgróf, balfelől Rudnyánszky Sándor báró korjegyző urak fogják jegyezni. A miniszterelnök úrtól átirat érkezett. Méltóztassék azt meghallgatni.

Ezek után felolvasták az átiratokat, melyek a hivatalos lapban is megjelentek és az első ülés azzal ért véget, hogy keddre a királyi palotába meghívták a képviselőket az országgyűlési ciklus megnyitására.

Kedden nyitotta meg a király az új országgyűlést a királyi palotában, melyen ez alkalommal nem volt kitűzve a kétféjűsasos lobogó, sem a Gotterhaltét nem játszotta a katonabanda.

Ő felsége a következő szavakkal nyitotta meg az országgyűlést:

Trónbeszéd.

Tisztelt urak! Főrendek és képviselők! Kedvelt hiveink!

Őszinte öröm tölt el, hogy hű magyar királyságunk országgyűlésileg egybegyült főrendeit és képviselőit újra üdözölhetjük.

Fájdalmasan esik atyai szívünknek visszatekinteni a közelmúlt eseményeire, amelyek az alkotmányos élet rendes menetét megzavarták. Hálát adunk az isteni gondviselésnek, hogy az áldatlan félreértések eloszlottak. A nemzet szabadon megnyilvánult akarásával egyetértőleg hön táplált óhajunk és biztos reményünk, hogy a törvényhozás és az állami élet összes tényezőinek alkotmányos és törvényes együttműködése a jövőben mindig zavartalan marad.

A törvény és jogfolytonosság uralmának helyreállítása képezi az első föladatát kormányunknak. E végből az országgyűlés elé terjesztendi azokat a javaslatokat, melyek a költségvetés megállapítására a törvényeken alapuló közadóknak és egyéb közszolgáltatásoknak érvényesítésére vonatkoznak, éber gondot fordítva arra, hogy a felgyülemlett hátralékos köztartozások beszedése méltányosan s az adózók érdekeinek sérelme nélkül legyen biztosítva.

Az 1867. évi XII. törvények határozza meg a birodalmi tanácsban képviselt királyságokkal és országokkal közös ügyeknek kezelési módokat, amiből folyólag ezen törvényes alapon a közös szükségletek megállapítandók s egyuttal arra az arányszámra nézve is meg-

egyezés létesítendő, amely szerint a közös szükségletek fedezése a két állam között megoszlik.

Gazdasági viszonyaink rendezése szükségessé teszi, hogy felhatalmazás adassék a vám- és kereskedelmi tárgyalásoknak egyes külállamokkal való folytatására és megkezdésére; gazdasági érdekeinknek nagyobb sérelmektől való megóvása pedig mellözhetetlenné teendi, hogy a külállamokkal tényleg életbeléptetett vám-, kereskedelmi és állategészségügyi egyezmények addig is föntartassanak, amíg azok alkotmányos uton jogerőre emeltetnek. Ugyancsak az e szerződésekhez fűződő nyomós érdekek s gazdasági viszonyaink rendszeres fejlesztésének biztossága teszi szükségessé, hogy a magyar szent korona országai s másfelől a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok között a vám- és kereskedelmi viszonyok a forgalom kölcsönös szabadságának biztosítása mellett továbbra is szabályoztassanak.

Habár szövetségeseinkkel fönnálló s a béke megóvására irányuló szorosabb viszonyunk, nemkülönben más külállamokkal föntartott barátságos összeköttetések azt a biztosítékot nyújtják, hogy a béke áldásai nem lesznek tőlünk megvonva, föltétlen biztosságunk s érdekeinknek minden irányban súlylyal bíró érvényesítése multhatatlanul megköveteli védőerőnknek rendszeres gondozását. Elodázhatatlan szüksége merül azért föl annak, hogy a korábbi törvényeinkben megállapított rendes ujonclétszám megajánlásán kívül, mi által a védkötelezettség teljesítése rendes medrébe lesz terelhető, a közösügyi szükségletek megállapítására kiküldött korábbi országos bizottságok által már helyeseknek talált azok a rendkívüli fölszerelési szükségletek is kielégíttessenek, amelyek a jelen országgyűlés működésének tartamára esnek.

A törvényes jogrend helyreállítása a korábbi országgyűlés által kiküldött országos bizottságok által előkészített s Horvát-Szlavon-Dalmátországgal kötendő pénzügyi egyezmény mielőbbi becikkelyezését is megkívánja. A társországok törvényesen biztosított autonóm jogkörének sértetlen megóvása, anyagi érdekeinek s fejlődésének egyenletes gondozása mellett az a törekvés vezeti kormányunkat, hogy saját részéről is elősegítse ezen országok szabad irányu és haladó fejlődését s hogy lehetőleg azonos jogintézmények útján is megerősítse a Szent korona országainak állami összetartozandóságát.

Az alkotmányos élet korszerű fejlesztésének szempontjából legfontosabb föladatát képezendi kormányunknak, hogy a politikai jogokat a társadalom minden rétegére kiterjesztve, a nemzet egészét vigye be a politikai élet sáncaiba. Evégből készitendi elő az általános szavazati jog szabad gyakorlására vonatkozó javaslatait úgy a demokratikus eszme korszerű kívánalmainak, valamint a magyar állam nemzeti jellegének megóvása mellett.

Ezek tisztelt urak! Főrendek és képviselők azok a feladatok, amelyekre kormányunk vállalkozott; vállal kozott oly értelemben, hogy azok első sorban és föltétlenül megoldandó kérdések, amelyek megoldása más

Élelmi szerek értékesítését eszközözik az előírt % mellett. Fejvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
V elszámolás. V

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: V
Husnemüket, füstölt
ust, vadakat, szárnyasok-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb.

kérdések fölvetése által sem meg nem hiusítható, sem el nem odázható. S a kormány ezen elvállalt kötelezettségéhez az imént megtartott képviselőválasztásoknál a nemzet közvéleménye is megadta hozzájárulását.

A felsoroltakon kívül, tekintettel a közelmúlt sajnálatos eseményeire, a közigazgatás alkotmányos és törvényes menetének megóvása, valamint az alkotmányos jogrend teljesebb biztosítása érdekében közelebbi feladata leendő kormányunknak, hogy előterjessze javaslatait a törvényhatóságok önkormányzati jogkörének biztosítása végett a közigazgatási bíróság hatáskörének tágítása iránt; továbbá a bíróságok teljesebb függetlenségének megóvása érdekében a hatásköri összeütközési esetek eidöntésének független bíróság elé utalása iránt, végül az országgyűlési képviselőválasztások fölötti bíraskodásról szóló törvény hatályának meghosszabbítása végett.

Az állami élet rendes menete s a nemzet kulturális és gazdasági haladásának soha nem késleltethető biztosítása kétségtelenül számos el nem odázható igény kielégítését teendő szükségessé.

Föladatunkat képezi kulturánknak fejlesztése, a vallásügyi téren a katolikus autonómia ügyének előbbrevitele, az alapság jövedelmének kiegészítése s az 1848. évi XX. törvénycikk végrehajtása iránt elvállalt kötelezettségek fokozatos teljesítése. Gazdasági téren a népek nagy világversenyéből felénk intő szózatot sem hagyhatjuk nyomtalanul elhangzani s mindent el kell követnünk, hogy gazdaságilag nemzeti irányban megerősödvé népünk erejét kihasználjuk, megélhetését biztosítsuk, jólétét emeljük, a munkásosztály sorsát javítsuk és biztosítsuk. Nem szabad késnünk mezőgazdasági termelésünk nagyobb mértékű, belterjesebb s minden ágra kiterjedő előbbrevitelében, ipari és kereskedelmi tevékenységünk rendszeres és nagyarányú fejlesztésében, pénzügyi és hitelviszonyaink rendezésében, közszolgáltatásainknak arányosabbá s elviselhetőbbé tételében. Mindezekre vonatkozólag föladata leendő kormányunknak a szükséges intézkedéseket megtenni, vagy legalább előkészíteni.

Az új választási reform törvényre emelkedése után újabban a nemzet szélesebb alapon s egészében megnyilvánuló közvéleményére kívánunk hivatkozni s a további kormányzati teendőkre nézve királyi jogainkon alapuló elhatározásunk szabadságát azon időre kívánjuk föntartani.

A nemzet ősi erényeibe vetett bizalmunk azt a reményt kelti bennünk, hogy amint minket szeretett magyar nemzetünk érdekei iránt folyton táplált meleg érzelmeink vezetnek, úgy a nemzet is a közte és a királya közötti teljes egyetértésben keresi a trón fényét, a jövendő biztos haladásának zálogát.

Isten áldását kérve működésükre, az országgyűlést megnyitottnak nyilvánítjuk.

Öreg honvédek gyűlése.

Az 1848—49-es honvédegyesületek országos egyesülete vasárnap délelőtt tartotta közgyűlését Balogh Sándor dr. elnöklése mellett, mint másodelnökök Bellágh Imre és Csatóry Lajos dr. voltak jelen; a jegyzőkönyvet Borszéky Soma vezette. Megjelent a közgyűlésen 68 vidéki kiküldött, továbbá 30 választmányi tag és 15 pöttag. A közgyűlés tagjait Balogh Sándor nagyhatású beszédben üdvözölte.

A napirend előtt Csatóry Lajos, a honvédmenedékházi bizottság elnöke azt a nagy lelkesedéssel fogadott indítványt tette, kérjék föl a miniszterelnököt, hogy az agg honvédek hódolatos üdvözlését tolmácsolná a király előtt. A nagyváradi, szen-

tesei és vas megyei honvédegyesületek alapos megokolással kérik a közhonvédek és altiszteknek fölöttebb esekély és a megélhetésre egyáltalában nem elégséges nyugdíjainak fölemelését, valamint a temetkezési járulékoknak minden megszorítás nélkül való kiadását. A kérelmet kiadták a választmányoknak. Elhatározták, hogy Kiss Ernő altábornagy szobrának Nagybeeskereken május 27-én történő leleplezésére, valamint a kassai honvédszobor fölavatására és Rákóczi hamvainak a hazaszállítása alkalmával küldöttséget menesztenek.

Nagy lelkesedéssel fogadták az aradi honvédegyesület jelentését a 48—49-es honvédek segélyezése iránt társadalmi uton létesített jótékony társulat segélyző munkájának az eredményéről. Ugyanis, az öreg honvédek nemcsak pénzzel látták el, hanem élelmiszerekkel és tüzelő fával is. Köszönetet mondtak a jótékony társulatnak, valamint Arad városának is, amely erre a nemes célra hatalmas áldozatot hozott. Fölkérték Simsay Istvánt, az aradi honvéd-egyesület elnökét, hogy tolmácsolja a közgyűlés köszönetét. A M. Tud. Akadémiának a megboldogult József főherceg emlékére kitűzött díszülésén, amelyre az országos honvéd-egyesület az Akadémia elnöke meghívta, Csatóry L. Balogh V. és Császár Péter jelennek meg. Érdekes adatul szolgált az elnöki előterjesztés arról, hogy hány nyugdíjazott régi honvéd van még életben és hány volt tavaly. Eszerint 1905-ben 11,240 öreg honvéd kapott nyugdíjat, míg az idén ezeknek a száma halálozások folytán 9765-re olvadt. A nyugdíjasok közt 788 fötisztt van. A választmányok most kisorsolt tiz tagját újból egyhangulag megválasztották. Végül köszönetet mondtak Pest megyének a díszterem átengedéseért, valamint Balogh Sándor, Bellágh Imre, Csatóry Lajos elnököknek és Borszéky Soma jegyzőnek a gyűlés vezetéseért. A gyűlés után társas ebédre gyűltek össze az öreg honvédek. Wekerle Sándor miniszterelnökhöz a következő föliratot intézték:

Nagyméltóságú miniszterelnök ur! Az 1848/49. honvédek országos egyesülete a mai napon tartott nagygyűléséből hódoló tisztelettel és leghálásabb szívvel üdvözli ő felségét, a nagylelkű és lovagias királyt, kérvén az Eggek Urát, hogy fenséges családjának s hü magyar nemzetének örömeire és javára még számos évekig tartsa meg ősei trónján, legjobban erőben és egészségben. Üdvözöljük egy-szersmind nagyméltóságodat mint hazánk újjászervezésére hivatott kormányunk elnökét és kérjük, hogy hálálatos üdvözlésünket ő felségének kegyes tudomására hozni méltóztassék.

Május 21-én, hétfőn, reggeli 9 órakor Budán, a krisztinavárosi templomban, a Budavár ostrománál elesett bajtársak lelkiüdvéért gyászmise volt, amely után az öreg honvédek testületileg vonultak ki a krisztinavárosi temetőbe és a sírokat megkoszorúzták.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG“-kiadóhivatala, (Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A jó iparos szövetkezetek kellékei.

Egyik szakemberünk erre nézve a következőket mondja: A szakipari szövetkezetek eredményes működésének előmozdítására — tekintetbe véve mindenkor az illető iparág kivánalmait — általános szabályokul a következőket lehetne fellálatni: 1. Szakipari szövetkezet vagy szakcsoport csak ott alakíttassék, ahol kellő számban rátermett, megbízható szakemberek vannak, kik vállalkozó természetű modern iparosok, s akikben megvan a biztosíték, hogy a szövetkezet üzemét kereskedelmileg vezetni és fejleszteni tudják; mert a szövetkezet eredményes működése individuális, egyesek ambíciójától függ. 2. Szakipari szövetkezeteknél a rendszeres könyvvezetés és a szabályszerű kezelésbe, illetve az ügy- és üzletvitelbe az illető vezetőket az Országos Központi Hitelszövetkezet szakértők által már a megalakulás alkalmával vezesse be, úgy mint az a hitelosztálynál is van és addig a szövetkezet működését meg ne kezdhesse, míg mindez még nem történik. 3. Az elnök, alelnök és ellenőr, mint igazgatósági tagok évenként alapszabályszerűleg legyenek választandók s a választás csak a Központ jóváhagyásával legyen érvényes. 4. Fontos dolog, hogy az üzletvezető az igazgatóságnak tagja ne legyen és a lehetőség szerint az egész üzleti forgalomból bizonyos százalékos jövedelmet huzzon; rendes fizetést pedig vagy semmit, vagy igen keveset kapjon, hogy ezáltal személyes érdeke fűződjék a szövetkezet üzeméhez, fejlődéséhez és jövedelmezőségéhez. 5. Minden ipari szövetkezetnek főkelléke, hogy a fővezetés egy emberben, az elnök kezében összpontosuljon, magától értetődik, hogy az illetőnek tekintélyes szakembernek kell lennie, továbbá szakmáját értő technikai és kereskedelmi tudással, vállalkozási szellemmel s ami fő: becsületességgel kell bírnia s végül tudnia kell mindent, ami a szövetkezetben naponta történik, ha nincs is ott állandóan jelen. 6. Az ipari szövetkezet vezetését üzletvezetőre sohasem szabad bizni s az irányítás, vezetés és intézkedési jog az igazgatóság kezében maradjon, csupán csak a végrehajtási jog szálljon át az üzletvezetőre és az alkalmazottakra. 7. Az elnököt teendői pontos elvégzésében az alelnök és ellenőr, illetve a napi biztosok támogassák és a vezetés módját iparkodjanak elsajátítani, nehogy az elnök megbetegedése vagy távozása esetén a szövetkezet vezér nélkül maradjon s így az üzlet menetében fennakadás álljon be. Azért az elnöknek már eleve is oda kell hatni, hogy legalább e két igazgatósági tag beleszokjék az elnöki napi teendőkhöz. 8. Bár a szövetkezetek részben humanitárius intézmények is, mindamellett tulajdonképpen kereskedelmi vállalatok, melyeknél főkellék a szakszerű értelmes vezetés és főleg az ellenőrzés; de ezen ellenőrzésnek felette kell állnia minden bántó és kényszer-ellenőrzésnek. 9. Hogy a Központ kiküldöttjei által az ügykezelést bármikor és bármily sürűn megvizsgáltsa, ezt nemcsak kérjük, hanem elvárjuk is, mert enélkül a fegyelmet és rendet fenntartani lehetetlen; ellenben a szövetkezetek belső ügyvitelében, önkormányzatában a Központ részéről befolyást, rendelkezési jogot nem helyeseltünk. 10. Szükséges, hogy a központi kiküldött

félévenkinti vizsgálata kiterjedjen az ügyvezetés minden ágára és pedig könyvelés, pénztár, áruraktár s termelési viszonyokra; és ha az igazgatóság egyik tagja kívánna, a Központ a félévi, illetve évi leltározásnál is képviseltesse magát és oly szakembert küldjön ki, aki a leltárba fölveendő árucikkek minőségét és piaci árát alaposan ismeri, hogy ezáltal megakadályozza, hogy a leltári áruk túl ne becsültessenek és így ez alapon készülő mérleg bizonytalan és kétes ne legyen. 11. Rendkívül fontos volna azután az, ha az O. K. H. igazgatósága az ipari szakszövetkezetet évenként legalább kétszer szakférfiak, nem pedig csak irodai ellenőrök által ellenőriztetné, mint az részben a bőripari szövetkezeteknél már megtörténik, hogy ily szakférfiak állapítsák meg, vajjon az áruk beszerzése és megrendelése a kivánalmakhoz, illetve a szükséglethez mértén történik-e, nem tulságos nagy-e a nyersanyagkészlet, az áruk feldolgozása gazdaságos módon eszközöltetik-e, nincsenek-e az árucarnokban selejtes áruk s megfelel-e ezek leltári értéke a valódi piaci árak? Szóval a szakértői kiküldött hivatása az, hogy ő az illető vezetőket üzleti, illetve kereskedelmi szellemben irányítsa, vezesse úgy, hogy rámutasson a kiadások csökkentési módjára, a megtakarításokra és a nyereség fokozására. Ha pedig valahol rosszakaratot, vagy szándékos mulasztást észlelne, akkor kötelessége az O. K. H. igazgatóságának haladéktalanul jelentést tenni, hogy ezáltal az illető szövetkezetet nagyobb károsodásoktól megmentsse.

Nem kell elfelejtenünk, hogy ipari szövetkezeteknek nevelő és oktató hatása is van, mert a kisiparosságnál a modern iparüzéshez szükséges fontosabb érzék, az egyéni rátermettség, hivatottság rendszeren hiányzik s ami még ennél is nagyobb baj, üzleti szellemmel egyáltalán nem rendelkezik. Nagyon érezzük még nálunk annak a hiányát is, hogy iparosaink között az ugynevezett alapos emberek alig találhatók; olyanok, akik ha valamihez hozzáfognak, azt keresztül is viszik, befejezik. Pedig a szövetkezeti ügy különösen megköveteli az alapos, kitartó vezetők működését, mert a kisiparos-osztály körében ellenszenv és ridegségig menő közönyt találkoznak; alapos és kitartó vezetők nélkül pedig elesnek a kisemberek még azon előnyöktől is, amit a szövetkezet biztosíthatna részükre. Az ipari szövetkezetek eredményes működése, előmozdítása céljából pedig hivatkozhatunk arra, hogy míg az O. K. H. hitelügyeinek minden ágazatában, pl. jogi, váltó, könyvelési, kötvény stb. ügyekben külön szakhivatalok állanak az illető szövetkezetek rendelkezésére, addig az ipari ügyek tág terén hivatalos szakközegünk egyáltalán nincsen, már pedig az ipari szövetkezetek vezetése a legfontosabb kérdés, amely most már sürgős megoldásra vár. Ezen kérdés természete legnagyobb részt olyan, hogy a vonatkozó javaslatok alapos, szakszerű kidolgozása a szövetkezetek belső életének alapos ismerete nélkül lehetetlen s ezért szükséges az ipari szövetkezeteknél is, hogy ne ötletszerűen, a véletlen folytán fejlődjenek, hanem rendes mederbe tereltessenek és megállapított rendszer szerint irányíttassanak.

A szövetkezeti gabonaraktárak célja. A szövetkezeti raktárak átveszik a kisbirtokos magtermését, ahol azután a gabona sem tűzveszélynek, sem romlásnak kitéve nincsen. Minőség szerint osztályozzák itt a gabonaféléket és a silányabbat a jobbtól bizony megkülönböztetik; de az utóbiért nagyobb árt is fizetnek,

nem úgy mint a kereskedők, akik a jobb minőségűt éppoly áron vásárolják, mint a silányabbat. Piacképesse teszik az árut alapos rostálással, konkolyozással, forgatással, amire a kisközönség egymagában nem képes. A gabonaraktárak másik főcélja az, hogy megmentse a kisközönséget attól, hogy aratás után azonnal tul kelljen adni a termésen, amikor is tudvalevő dolog, hogy legrosszabb ára szokott lenni, a nagy kínálat miatt.

A gazda a beraktározott árura a helyi piaci árakhoz viszonyítva, az érték hetven százalékáig menő előleget kap és a raktárból akkor adják el a gabonát, amikor annak tisztességes ára kínálkozik. Szóval a közvetítő gabonakereskedők összehesztelésével, nyereszedési hajlamaival szemben a kisközönség védekezhetik, hogyha nekik a jóra való szervezkedés azon formájának keresztülviteléhez, amelynek célja a raktárszövetkezet megalakítása. Kisközönség már akkor is meglehetősen előnyököt biztosíthatnak maguknak, ha alkalmi egyesületeket alkotnak. Kivesznek bérbe egy megfelelő helyiséget, ott osztályozzák, tisztítják a gabonát és együttesen értékesítik azt a nagy piacon. A pestmegyei kishartai kisközönség igen érdekesen oldották meg ezt a kérdést, két gabonaszállító uszályhajóba raktározzák be az eladásra szánt gabonát és ha kedvező az ár, a gabonát úgy adják el, hogy az uszályokat vagy ők, vagy a vevő vontatja gőzhajóval az eladási helyre.

Az alkalmi egyesülettől már csak egy lépés, hogy a szilárdabb alap megteremtessék. A legigazibb forma az önálló szervezet, mivel azonban ennek a fentartása költséges, eddig nálunk a hitelszövetkezet kebelében felállított raktárak bizonyultak célszerűbbeknek.

Szövetkezeti jutalomdíjak. A Magyar Gazdaszövetség elhunyt tiszteletbeli elnöke, Károlyi Sándor gróf, akinek halálát mindnyájan fájjaljuk, a szövetkezeti téren működő férfiak iránt mindenkor tanusított kegyes jóakarátának meghatározó jelét adta, amidőn röviddel halála előtt újból felajánlott ötszáz koronát, hogy ezen összeg öt díjra osztsa azok közt, akik a szövetkezetek alapítása vagy fejlesztése, vagy pedig a szövetkezeti eszmének írásban vagy szóban való terjesztése körül nagyobb érdemeket szereztek, kiosztassék.

A midőn immár elköltözött nemes pártfogó ezen elhatározását kihirdetjük, kérjük a szövetkezetek és gazdakörök vezetőit, hogy a kitüntetésre érdemes férfiak díjazására vonatkozó kérvényeket küldjék be a „Magyar Gazdaszövetség“-hez, Budapest, Üllői-ut 21.

• MI UJSÁG? •

Itthon a király.

*Villanyárban uszik magas Buda vára,
Itthon Magyarország koronás királya.
Az a villanysugár szívünkbe hat mélyen,
Hiszen nem volt köztünk a király már régen.*

*Mért nem úszik fényben mindég Buda vára,
Miért néz sötétben a habzó Dunára?
Mért nem tündökölhet mindég minden ablak,
Szeretett királyunk köztünk mért nem lakhat?*

*Hej! pedig ha tudná jó urunk, királyunk,
Érkezésére mily igaz szívvel várunk
És ha itt van köztünk, ezrek pillantása
Tekint szeretettel a királyi várra.*

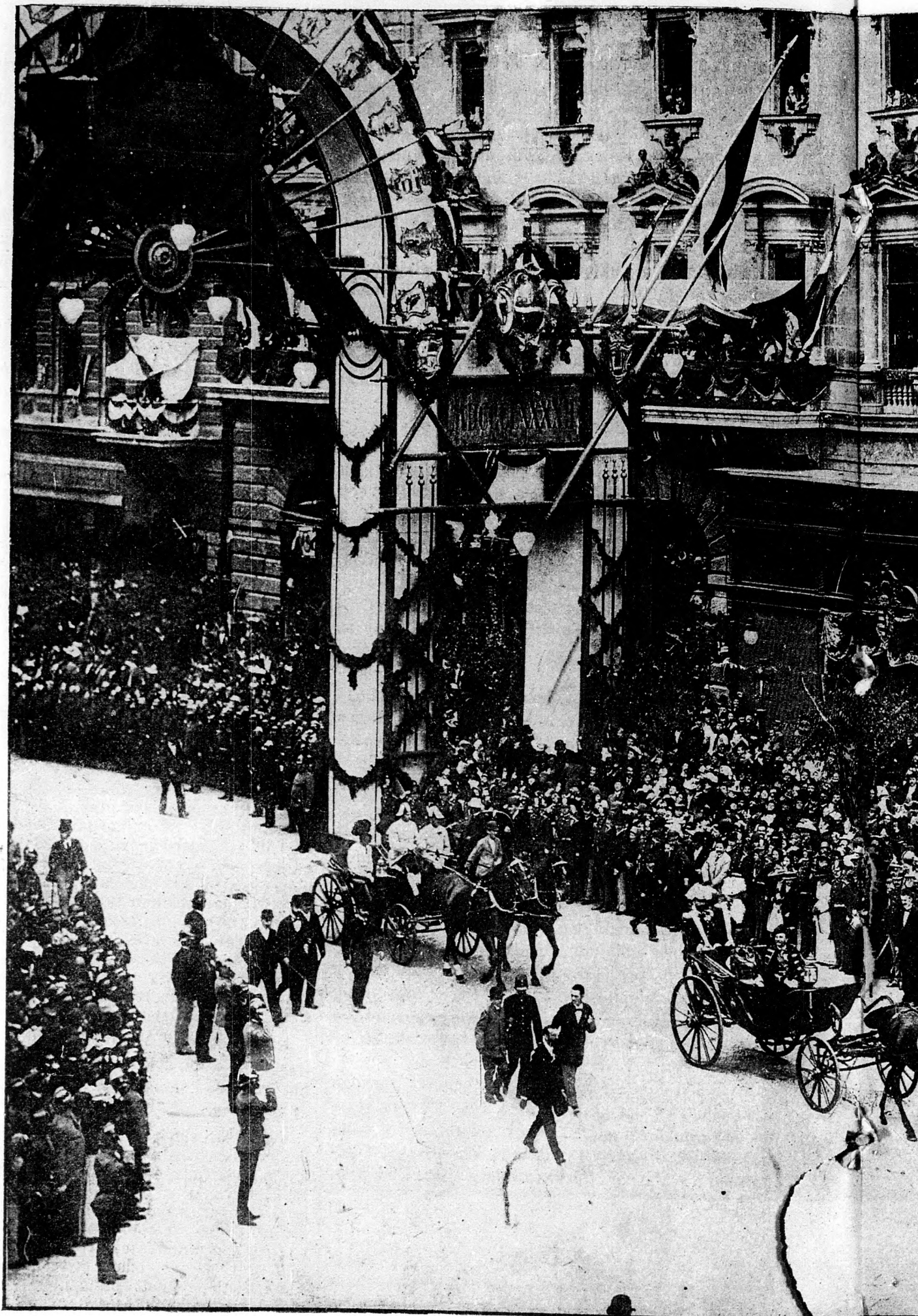
*Maradj itt királyunk, élj közöttünk végleg
Hisz oly nagyon szeret igaz magyar néped,
Lakod tündökölné örök, dicső fénybe,
A magyar nép szíve nagy szeretetébe.*

F. E.

A Kossuth-mauzoleum. A kerepesi sírkertben a múlt héten a villámesapástól megrongálódott Kossuth síremlékről igen téves híresztelések kerültek forgalomba, holott az építkezésben korántsem esett oly nagy kár. A megrongálódott emléket Gerster Kálmán műépítő, a síremlék tervezője, Báthory István és Klenovics Antal építésszek az emlék építőivel megtekintették. A szakértők megállapították, hogy a villám a bejárat-tól balra lévő első oszlop talpköveibe sujtott először, azokat kiforgatta helyükből; azonban sem maga az oszlop, sem a kövek meg nem rongálódtak. Ezután a baloldali ablakon behatolt a mauzoleum belsejébe s a jobboldali ablakon távozott; itt azonban mindkét helyütt annyira megrongálta a köveket, hogy helyettük újakat kell faragtatni. A kár körülbelül tízezer koronát tesz s a munkálatokkal még a nyáron elkészülnek, úgy, hogy az őszzsel már el lehet helyezni Strobl mester hatalmas allegorikus csoportját, amely a mauzoleum tetejére kerül.

Jókai szobra. A Magyar Általános Takarékpénztár legújabb kimutatása szerint az intézetnél a mai napig 48,895 korona és 92 fillér gyűlt össze a Jókai-szobor javára.

Nemzetközi sütőipari kiállítás Budapesten. Az ország sütőiparosai az 1907. év június hónapjában országos sütőipari kongresszust fognak rendezni. Tervbe vették, hogy ezt a kongresszust nagyszabású nemzetközi sütőipari, valamint rokon szakmabeli kiállítással kapcsolják össze. Ugy tervezik, hogy ugyanekkor az ipari segéd munkások és tanulók részére is rendeznek kiállítást és odatörekcsenek, hogy a sütőipar terén életbeléptetett mindenféle újítást bemutassák a sütőmestereknek és a nagyközönségnek. Magyarországon ez lesz az első ilyenemű kiállítás, amelynek az előmunkálatait már legközelebb megkezdik.

no Televisi.

WESSELY & FAJTA

paralyát. Budapest.

A meglopott grófné. Pár héttel ezelőtt történt, hogy gróf Széchényi Viktornétól a bécsi gyorsvonaton ellopták kézitáskáját, melyben több ezer korona értékű ékszer volt. A nyomozás kiderítette, hogy a lopást Fischer Ernő békéscsabai származású 33 éves rovott multu mulakatos követte el, aki mint híres utazó zsebtolvaj rendszeren álnevek alatt: Bársony István, Sajó Aladár, Sándor Mihály, Riesz Jónás, Bársony János néven szokott működni. Fischer Ernő csak most március 1-én szabadult a váci fegyházból. A kibocsátott körözlevél szerint Fischer elegáns megjelenésű ember, aki a magyar nyelven kívül még a tót és német nyelveket is beszéli.

Kimélet az anyarigónak. Az anya fogalma szent, még ha madárról is van szó. Ez a főszege igazság költői formában jutott érvényre a kertészeti kiállítás tárgyainak eltávolításakor. Munka közben ugyanis észrevették, hogy a székesfőváros egyik szép babérfájának koronájára, hogy-hogy nem, a kiállítás ideje alatt egy sárga rigó fészket rakott. Lett persze nagy fennakadás, amely végre is azzal végződött, hogy a babérfát addig ott hagyják, amíg a rigó tojásait ki nem költötte és fiókáit föl nem nevelte.

Vesztegetési botrány. Csikszeredáról nagy leleplezési botrány híre érkezik. Az előzmények visszanyulnak a Fejérváry-kormány idejébe és politikai körökben már hónapok előtt rebesgettek idevágólag egyes dolgokról, melyekhez most, úgy látszik, megtörtént események járulnak Török, városi képviselő által. Csikszereda városa ugyanis pénteken tartotta köztörvényhatósági ülését. A napirend pontjai között volt az üz- és vörösvölgyi erdőségekre kiírt árverésen beérkezett ajánlatok feletti tárgyalás. Erős vita indult meg afelett, vajjon a legmagasabb ajánlatot benyújtó ajánlatát fogadják-e el, avagy új árverést tüzzenek-e ki. Pál Gábor tanár azt indítványozta, hogy miután az árverés beadása körül vesztegetések gyanuja merült fel, új árverést irjanak ki. Ekkor Török városi képviselő jelentkezett szólásra és a köztörvényhatóság nagy ámulatára meghatottságtól remegő hangon a következő kijelentést tette:

— Tisztelt képviselőtársaim! Palást nincsen rajtam, de lelkiismeretem nem hagy nyugodni, ezért kijelentem, hogy meg vagyok vesztegetve.

Azután sápadtan és remegve nyult tárcájába, onnan kivett 6000 koronát és az elnöki asztalra tette. Szavait ezzel végezte:

— Ha a borjut ennyivel, hát akkor a cimeres ökröt mennyiért vásárolták meg?

Erre kimondhatatlan zaj támadt. Erős köztörvényhatósági bizottsági tag azt indítványozta, hogy a törvényhatóság nyomban indítsa meg a bünvádi feljelentést ismeretlen tettes ellen vesztegetés címén s azt javasolta, hogy a feljelentés megtételével Györgypál bizottsági tagot bizzák meg. Végül elhatározta a köztörvényhatóság, hogy a lapok utján közzé fogja tenni, hogy a megtartott árverésre utóajánlatot fogad el, azzal a határozott kikötéssel, hogy a vesztegető cég az utóajánlás jogától meg van fosztva. A köztörvényhatóság lefolyása városszerte mély benyomást tett. Ilyen székely panamák vannak ott a Székelyföldön, így nem mentjük meg a székelyeket.

Toldy Ferenc özvegye meghalt. Özvegy Toldy Ferenéné, aki harmincegy esztendeig viselte özvegyi fátyolát, szombaton hajnalban, néhány napi szenvedés után követte férjét a halálba. Az agg uriasszony jóformán élte utolsó pillanatáig a legélénkebb érdeklődéssel viseltetett minden iránt, ami a nagyvilágban történt. A Margitszigeten, ahol élte utolsó éveiben a nyarat

töltötte, mindig nagy társaság csoportosult köréje, s ez alkalmakkor főleg politikáról és művészetről folyt a szó. Toldyné nagy műveltségű, erős magyar érzésű asszony volt. Hat gyermeke volt, ezenkívül három első férje házasságából származott s ő mind a kilenc gyermeket felnevelte. Közülök már meglett korban haltak meg négyen. Halálát öt gyermeke, menyé, három veje, huszonnégy unokája és szépunokája és nagykiterjedésű család gyászolja.

Tizenöt esztendeig ártatlanul a fegyházban. Kovács Gábor debreceni napszámost ezelőtt 18 évvel a nagyváradi törvényszék 18 évi fegyházra ítélte, mert a derecskei határban állítólag egy embert megölt. Kovács 15 évet töltött ki Illaván és három év előtt szabadult ki. Ezóta sikerült neki olyan adatokat beszerezni, amelyek ártatlanságát igazolták. Kovács most kártérítési pert indít az állam ellen 7600 korona kártérítési összegért.

Harc az orvvadászszal. Győrből jön a hír, hogy Lang János pátfalusi gazdálkodó minap kiment a határba s az ut mellett elterülő ligetben cserkészni kezdett. Hubenvoll Rezső, a gálói vadásztársaság vadőre véletlenül szembekerült vele s felszólította őt, hogy adja át neki a puskáját. Az orvvadász ekkor megtámadta a vadórt s a két ember között heves dulakodás támadt. Az orvvadász puskájának agyával ütni-verní kezdte ellenfelét, aki erre a zsebkésével kezdett védekezni. Lang most hirtelen megfordult s el akart menekülni, de mintegy tiz lépésnyi távolságban hirtelen megállt s rálőtt a vadórra. A golyó szerencsére nem talált. A vadór ekkor maga is puskával akart védekezni s rálőtt támadójára, aki holtan esett össze. A nedizseri járásbíró megindította ez ügyben a vizsgálatot.

Felrobbant ház. Déváról jelentik, hogy Felső-Csertés községben nagy robbanás történt. Pletyán Juon bányász családja robbantó gyutacsokat készített. Az asztalon egy fazékban két kilogramm robbantó por volt, ami a gyertyából belepattant szikrától felrobbant. A robbanás következtében az egész ház összedőlt és meggyulladt. Az égő házból három sebesültet kimentettek és teljesen összeégett állapotban a dévai közkórházba szállították őket.

Akasztott ember kötele. Ismeretes, hogy a néphit azt tartja, hogy ha valaki megszerzi az akasztott ember kötelének egy darabját, szerencsés lesz, mert a kötél darab szerencsét hoz. Ez a babona nem csupán nálunk van meg, hanem a többek közt Franciaországban is. Eppen ezért nem egy embernek forró vágya, hogy megszerezze a különös varázserővel bíró kötél darabkát. Természetesen ez nem könnyű dolog, mert csak véletlen alkalommal lelhető. Ez a vágya volt Párisban Charles Guissetnek, aki azonban már éveken keresztül nem tudott ily kötélhez jutni. A minap végre rámosolygot a szerencse. Henri Durenne nevű barátját látogatta meg a lakásán. Amikor oda ért, meglepetve, de egyuttal örömmel hallgatta, hogy barátja felakasztotta magát az ablakfélfára. Odamenve, barátját még függve találta és körülötte volt a háznép. Lassankint elszállingóztak a bámulók, Guisset magára maradt s ekkor merész elhatározással levágta a halottat és a kötel egy darabját magához vette, majd, hogy ott ne érje az esetről már értesített rendőrség, sietve távozni akart a lakásból a szerencsét hozó kötéllel. Amint azonban a lépcsőn lefelé futott, megbotlott, elesett és oly — szerencsésen gurult le a lépcsőkön, hogy nyakát törte és holtan maradt a lépcsők aljában. Ily szerencsét hozott számára az akasztott ember kötele.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A kolumbácsi légyről.

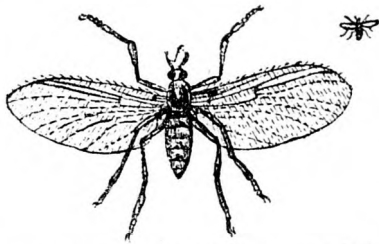
(Egy ábrával.)

Krassószörény vármegyében a kolumbácsi legyek ismét nagy számban mutatkoznak, ezért talán nem lesz érdektelen a csipéseik által okozott bántalommal foglalkozni.

A kolumbácsi légy a rovarok osztályába tartozó két-szárnyú állat, mely Magyarországon, főleg délen, Torontál, Temes és Krassószörény vármegyékben azon a részen, ahol a Cserna, Temes és Néra folyók kisebb-nagyobb hegyi patakokból szedődnek össze, koronként óriási mennyiségben, sötét felhőhöz hasonló rajokban jelenik meg és pusztítja a marhaállományt.

A kolumbácsi légy 3—4 milliméter hosszú; hátul hamuszürke, oldalt és alul sárgás, hátán három fekete vonallal, potrohán fekete hátfoltokkal. Szájszervei, melyek, mint minden vértiszívó légnél, csak a nőstényeknél vannak teljesen kifejlődve, szurásra és szívásra igen alkalmas berendezésűek.

A nőstény légy petéit május hó végén és június hó elején az aldunai erdős vidékeken, a hegyi patakokban levő kövek alsó részére, a vizen uszó fűszálak alsó lapjára rakja nyálkás csomókban, melyekből az álcák június közepétől július közepéig kelnek ki; ezek kezdetben világos, később sötét zöldesbarna színűek s a miat a peteburkot elhagyták, mindjárt szétszóródnak a vízben és leteleped-

Kifejlett kolumbácsi légy nagyítva; jobbról fent természetes nagyságban.

nek minden idegen tárgy felületére, mely a vízben van (kövekre, levelekre, ágakra stb.). A letelepedett álcák testük végén levő fűrészfogakkal ellátott lemezes tapadóval tapadnak az idegen tárgyakhoz, 6—7 milliméter hosszúak; négyszeri vedlés után 6—8 hét alatt bábokká alakulnak át; bebábozás ideje tehát leginkább augusztus havára esik. A bábok a telet tokjaikban megdermedve töltik el, a következő évben pedig, április hó végével kibujnak belőlük a teljesen kifejlődött vérszomjas kolumbácsi legyek.

A legyek a patakok mentén mindig nagyobb és nagyobb rajokká verődnek össze s végre a Duna-szorosba jutnak el. Itt azután nagy tömegekké egyesülnek s rajzani kezdenek a Duna hullámai fölött. Különösen nagy mennyiségben található némi években a történelmi nevezetességű galambócsi vár környékén levő ós bükkfaerdők forrásai és patakjai körül és innen, a mai Golubac nevű szerb vár vidékéről indulnak el a legnagyobb tömeget képező rajok (a kolumbácsi légy elnevezését is ettől a helytől nyerte); régebben azt hitték, hogy a legyek a várral szomszédos földalatti üregekben fejlődnek és tanyáznak, miután a déli nap heve, eső s szél elől, valamint éjjelre erdőkbe, barlangokba menekülnek. A nap feljötté idejében gyülekezve a nagy tömegekké tömörült legyek a Duna felett rajzanak és a 7—8 óra között a tavasszal állandóan uralkodó, a folyam áramával ellenkező irányú légáramlat, az ugynevezett „losova” szél által Bázias felé sodortatnak el. A Duna-szorosból kiérve továbbhaladásuk a légáram által van feltételezve. Ha keleti szél az uralkodó, akkor tovább haladnak Kubin felé; ha északkeleti, mely a vidéken a legállandóbb tavaszi szelek egyike, akkor Szerbiába, ha pedig délnyugati, akkor Krassószörény,

Temes, Torontál megyékbe hajtának a kolumbácsi légytömegek a határszélét képező Dunáról. Innen van, hogy abban az időben, melyben a kár Szerbiában tulnyomó, Magyarországon éppen semmi vagy alig fordul elő káreset.

A kolumbácsi légy évenként rendszerint három rajban indul utnak, melyek közül az első április hó közepén, kedvezőtlen időjárás esetén később, a második két-három héttel később, május elején, a harmadik további 2—3 héttel utóbb kerekedik fel. A második rajban vannak a legfejlettebb legyek, ezek csipése a legveszedelmesebb, míg az utolsónak, elkésve kibujó legyeket tartalmazó rajok csak kevés kárt szoktak okozni.

Rendszerint a meleg nyarat követő enyhe tél után a korai meleg tavasz kedvez a kolumbácsi légy fejlődésének, míg záporosók, tavaszi fagy, nagy szárazság akadályozza ezt.

A vándorlégytömegek mindig csak nappal vonulnak és főleg verőfényes déli időben támadják meg az állatokat. Közeledésüket a házi állatok ösztönszerűleg megérik és előlük az istállóba vagy a vízbe menekülni igyekeznek. Leggyámoltalanabb az állatok közül a bivaly, míg a többi háziállat, de különösen a ló lehteredés által is védekezni iparkodik zaklatásai ellen.

A szabadban utolért állatokat a legyek óriási számban lepik el és a szuró s szívó szájrészekkel felfegyverzett nőstények (a hímek ártatlanok, s nagy tömegekben nem vándorolnak tovább, hanem a visszamaradó nőstényekkel hódolnak a fajfentartás törvényének) — főképen a száj, az orr, a szemek, a nemzőrészek és a végbélnyílás környékét számtalan csipéseikkel megsebzik, sőt a nyílásokon keresztül befelé is nyomulnak és a torok és a gége nyálkahártyáját támadhatják meg. Amint egy légy utat tört magának a szőrök alá, a felborzolódt szőr közé ugyanazon az uton több és több légy furakodik, hogy mintegy egymás hátán egy csoportban 40—60 an vérrel telesziva magukat, tehetetlenül a földre hullva elpusztuljanak. Minden szurás helyén kis, fájdalmas duzzanat támad, melyek összegeződéséből terjedelmes daganatok fejlődnek. Az összezsipelt marha egész testében reszket, roskadozik, testét hideg veríték lepi el, érverése, lélekzése szapora, a lélekzés az orr és a torok duzzadása miatt nagyfokban nehezített; később összeesik a lázas beteg állat és pár órai kínlódás után, fájdalmas fel-felbőgés között elpusztul. Az elhullás 5—24 óra alatt következik be; a halál előidézésében valószínűleg a legyekből bejött mérregnek is van lényeges része. Érdekes az a körülmény, hogy a sötétebb színű állatok jóval érzékenyebbek a kolumbácsi légy csipéseivel szemben, mint a világos színűek.

A kevésbé súlyos esetekben a megtámadott testrészekon képződött kisebb duzzanatok csak 2—3 hét múlva tűnnek el, kezdetben pedig az állatok pár napon keresztül rosszul, vagy semmit sem esznek, lázasak, bágyadtak.

Az elhullott állatok boncolásának lelete fulladásra utal. A légycsipte állatokat legcélszerűbb lehetőleg gyorsan mélyebb vízbe hajtani, fűrészeteni, vagy a bántalmazott helyeket 2—4%-os karbols vagy ammoniákos vízzel borogatni, ajánlják a mézvíz és olajkeveréket, ecetes korpát stb.; fődolog az üszkösödésre hajlamos bőrgyulladásnak hideg alkalmazásával való legyőzése.

Mínt hogy a legyek gyökere kiirtása vagy csak tömeges fellépésük korlátozása is, lehetetlen, az ellenük való védekezés legbiztosabb módja az, hogy az állatokat a legyek jelentkezésének idejében, nappal sötét istállóban tartják és csak naplemente után hajtják ki, a nap felkelte előtt pedig ismét az istállóba terelik. Ha a legelő állatok nappal is kénytelenek a szabadban maradni, akkor ajánlatos a marhát délben bővebb, a marhá-

nak hasáig érő vízbe hajtani és a legyek távoltartása céljából a nyáj körül erősen füstölő tüzeket gyújtani, trágya, fagalyak, nedves gaz reáarakásával sűrű, büzös füstöt fejleszteni; ilyen füstölés az istállók ajtaja előtt is célszerű. Ajánlatos továbbá, különösen a munkára használt állatoknál a vékonyabb bőrű testrészeket, a testnyílások környékét átható szagot árasztó anyaggal (besűrített dohányfözet-, kátrány-, jodoformkenőccsel) bekenni. Végül megemlítendő még, hogy a kolumbácsi legyek az ember, főleg a nők és gyermekek bőrét szintén megtámadják és kis gyermekeket is megölhetnek.

Zimmermann Agoston dr.

A Nyitrai Gazdasági Egyesület az érsekújvári XXIV. nemzetközi luxuslovásárt ez évben május hó 6. és 7-ik napjain tartotta meg. A vásár előtt egy héttel már minden istálló le volt foglalva, amiből már előre lehetett következtetni a vásár nagy látogatottságára s nagyszámu felhajtásra. A felhajtás nagyságával és az eladásra hozott anyag kiváló minőségével a vásár sikere biztosítva lett. A vásár nagy forgalmát és keresettségét a verőfényes idő nagyban előmozdította. Mint az előző években, úgy most is legtöbb lovat a külföldi kereskedők vásárolták. Nagy keresete volt főleg a magas, nagy lovaknak. Legtöbbet vásároltak: Lóvy Lajos (Pilsen), J. Kurlender (Breslau), Augelsberger (Salzburg), Band Aron (Osvicsin), Sztránszky Richárd (Deutschbród) stb. Felhajtott 1050 drb, eladatott 400 drb, összes forgalom volt 200,000 kor., átlagár 500 kor., legmagasabb ár 1500 koronát tett ki. E vásárt főleg Nyitra, Bars, Komárom és Pozsony vármegyék legnevesebb tenyésztői látogatják. A felhajtott anyag minősége az eddigi vásárokat messze felülhaladta.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekéfej.
Pánczélaczél-kormánylemez.
Magasított aczél-ekéfej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fel-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmívelőgépeket terjedelmes ismereti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélszím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

MULATTATÓ

II. Sándor cár meggyilkolása.

Március 13-án volt huszonötödik évfordulója annak a világraszóló merényletnek, mely II. Sándor cárnak, a mostani cár nagyapjának életét kioltotta s amely oly nagy hatással volt a későbbi merényletek sorozatára is. A negyedszázados évforduló alkalmából érdekesnek tartjuk egy akkori hiteles feljegyzés nyomán a merénylet történetét felújítani.

— 1881. év március 13-án a délelőtti órákban Loris Melikow diktátor a pétervári téli palotába hajtattott, hogy visszatartsa a cárt a tervbe vett kikocsikázástól. Goldenberg fogságba került nihilista terjedelmes vallomást tett s a kormány a vallomás után megtudta, hogy nagyszabásu összeesküvésre készülnek s hogy a cár ellen merényletet fognak elkövetni.

Melikow még azt is közölte a cárral, hogy sikerült neki az összeesküvők fejét, Salgálowot letartóztatni. A cár meghallgatta a jelentést, de azután megmaradt szándéka mellett továbbra is. Csakugyan be is fogott s teljes fedezet mellett indult meg, mögötte, előtte s oldalt kozákok vágattak, a rendőrség emberei szánkákban kísérték a cárt. Zavartalanul jutott el a cár fogata a manege-ig, ahol végignézte a diszszemlét. azután Katharina Mihajlowna nagyhercegnőhöz hajtattott, ahol reggelit szolgáltak fel a cárnak. Egy óráig tartózkodott körülbelül a nagyhercegnőnél s ismét kocsira szállva, ugyanazon az uton, amelyen ment, vissza akart térni a téli palotába. A Katharina-csatornánál azonban utólrte végzete.

Negyed 3 óraker rövid időközben két dördülés hallatszott, mintha ágyuból löttek volna. A járókelők rohanva siettek a csatorna irányában. Az első bombát egy huszéves parasztsuhanc vetette, akiről később kitudódott, hogy Ryssanownak hívják. A merénylő kissé elhibázta a rábizott pokoli munkát s csak a cár kocsiját rongálta meg, de a cár sértetlen maradt. Sándor cár halotthalványan lépett ki a kocsiból, a merénylő felé tartott s néhány érthetetlen szót mondott neki, azután szilárd léptekkel megindult kocsija felé.

Mindez egy pillanat műve volt. A következő pillanatban hirtelen egy ember állta utját a cárnak s felemelte karját. A cár környezete megdermedten állt meg a pillanat hatása alatt s nyilván a cár maga is átérezte a veszedelmet, gyorsan keresztet vetett s a következő pillanatban a merénylő eldobta a bombát.

Amikor a füst eloszlott, a cár összeroncsol holtteste feküdt a földön. Vér folyt a fejéből s két lábát teljesen leszakította a bomba.

Holttestét gyorsan a téli palotába vitték s fél 4 óraker már lebocsátották a fekete zászlót a palota ormán. Hogy a cár rögtön meghalt-e a merénylet után, vagy teste még az uton is vonaglott-e, titok maradt.

Délelőtt ragyogó nap sugarai mosolyogtak a szent város felett s délutánra már hóvihar söpörte végig a város utcáit. Óriási esődület támadt csakhamar a téli palota előtt, de a kozákok kiméletlenül szétzavarták a báméskodók tömegét. Amikor a merénylet híre elterjedt Pétervár lakossága között, szinte rémület fogta el az embereket. Az utcák rövid idő alatt néptelenek lettek s komor est borult Szentpétervár fölé.

A rendőrség hazarendelte a kocsikat, bezáratta a nyilvános helyiségeket, elzárta a pályaudvarokat, megtiltotta a táviratok továbbítását és a szállodákat is szigorú utasításokkal látta el. A merénylők — mint később kitudódott — a Sabalkowski-prospekt egyik mellékutcájában pezsgőztek, mialatt az egész város izgatottan várt.

Másnap ismét megélnékültek az utcák. A magasrangu tiszték hódolatra vonultak s a tömeg bámészkodva hullámozott az utcákon, de az arcokról még nem tűnt el a megelőző nap ijedtsége. A lapokat hihetetlen gyorsasággal kapkodták el s mindenki mohón falta a hasábok legkisebb jelentését is, mely a merényletre vonatkozott. Ezen a napon nyilvánvaló lett az is, hogy a cár még akkor is áldozatul esett volna a merényletnek, ha a második bomba vetését meg is akadályozzák, mert a cár ellen erre a napra a merényletek egész sorozatát tervbe vették. Mintha vulkánt helyeztek volna el Pétervár alatt. Állítólag minden hidat, melyen a cár kocsija elhaladt, aláaknázták, de a téli palota alá is tudtak bombát elhelyezni a merénylők. Amikor ezek a hírek a nyilvánosság elé kerültek, a rémület ujult erővel tört ki s amikor megtudták, hogy egy Kobosew-féle sajtűzletben annyi bombát fedezett fel a rendőrség, mely a fél város légberöpitésére is elégséges lett volna, Pétervár lakosságát pánik fogta el. A Kobosew-féle sajtűzletben a merénylők nagy ládákat töltöttek meg bombákkal s hogy gyanut ne keltsenek, a bombák fölé fedelet tettek s erre vaját helyezték el, mintha fenéig vaj volna a ládában.

A hidak alá kis katonai monitorokat küldtek s buvárok szálltak alá, hogy gyanus tárgyak után kutassanak. A kaszárnyákban állandóan készenlétben állt a katonaság s amikor az est leszállt, kozákcsapatok indultak s bejárták az utcákat.

A merénylet után megindult a pletyka Pétervárott s különösen az alsóbb néposztály ajkán babonásnál babonásabb legendák keltek szárnyra. Ha egy holló szállt a téli palotára, néhány nap alatt arról suttogtak, hogy a holló hírnöke azoknak a merényleteknek, melyeket egymásután fognak majd a cári család tagjai ellen elkövetni. Mindenféle betűkombinációkból igyekeztek jósolni. Azután kezdetét vette a gyanúsítás. A cár testvérétől kezdve a fiatal cári párig mindenkit meggyanusított a nép.

A rendőrség szinte fejét vesztette ebben a bizonytalanságban.

Ezeknek a napoknak a hatása alatt felmerült az a hír, hogy Oroszország alkotmányt fog kapni s arról suttogtak, hogy a meggyilkolt cár utolsó kívánsága az volt, hogy utódja alkotmányt adjon Oroszországnak s állítólag a merénylet előtti napon már a birodalmi nyomdába adták azt az ukázt, amely tudtára fogja adni a népnek, hogy bevonják az alkotmány sáncaiba. Ennek az állítólagos ukáznak az értéke és valódisága mai napig nincs eldöntve. Amikor azután a várva-várt ukáz nem jelent meg, az orosz nép azt rebesgette, hogy az új cár egyszerűen tűzbe dobta a meggyilkolt cár rendeletét s belenyugodott a törétekbe.

A merénylőket mégis elfogta a pétervári rendőrség s május 15-én kivégezték őket.

Csak a kivégzés után állt helyre ismét a nyugalom s mire a nyár beköszöntött, haladt minden a megszokott medrében Oroszországban.

Hogyan védekeznek a tolvaj?

— Irta: Székely Vladimir rendőrfogalmazó. —

A tolvajok tulnyomó része hűségesen követi a klasszikus kor böles tanácsát:

— Si fecisti, nega! (Ha elkövetted, tagadd!)

Letagadja a csillagokat is az égről. Persze mind ártatlan, a balvégzet szerencsétlen áldozata, aki legálább „most az egyszer“ makulátlanul tiszta.

Az ugynevezett „beismerésben“ lévő tolvaj ritka, mint a fehér holló. A „szlácsolás“ (bevallás) utvesztőjébe legföljebb az ujone esik bele.

A „nehéz hawer“ (öreg tolvaj) ellenben becsületbeli kötelességének tartja a teljes negligálást. Néha hihetetlenül agyafurt dolgokat eszel ki, hogy büntelenségét bizonyítsa.

Erdekes egy-egy ilyen alak védekezésének a módjai és pompás anyagot nyújthatnak a humoristáknak is.

Lássunk néhány kikapott szemelvényt.

... „Hosszukezü“ Abris régi zsebtolvaj. Kutató lélek, aki már egy hosszú életen át a zsebek titkait fürkészi. Volt is „szabadságvesztésekben“ bőven része. Most is jogesete támadt. A villamoson kilopta szomszédjának a bugyellárisát, de ezuttal pórul járt. A meglopott lármát csapott s Hosszukezü Abris annyira elvesztette a fejét, hogy leugrott a villamosról. Elesipték. Amikor megmotozták, nála találták a lopott tárcát. Nos hát, a dolog tiszta! Itt tagadai nem lehet. A világ összes ítélő fórumai előtt Hosszukezü Abris volt s lesz a zsebtolvaj. Nem maradna más hátra, minthogy Abris szintén beletörődjék sorsába.

Tévedni méltóztatik! Mert Abris szomorúan indigáló arcot vág.

Hallgassuk csak meg.

— Ott voltam a villamoson — szónokol — s igaz, hogy közel találtam állni ahhoz az urhoz, akit valami gazember meglopott. Eppen nézegettem, mint szállnak fel-le, amikor egyszerre csak az ur lármát csapott, hogy moglopták. Abban a pillanatban éreztem, hogy valaki valamit belecsusztat a zsebembe. Oda nyulok, bugyellárisféle volt. Megijedtem. Uram Istenem! — gondoltam magamban — ha most előadom a bugyellárist, biztosan rám fogják, hogy én voltam a tolvaj s ijedtemben adtam elő a tárcát. Behoznak a rendőrségre s itt még kevébbé hisznek nekem, mivelhogy volt már egy pár esetem. Ha pedig vesztég maradok, akkor is bajban leszek. Az az ur sorjába meggyanusítja a közelében állókat, engem is elővesznek, nálam találják a bugyellárist s akkor még a keresztviz sem veszi le rólam a tolvajságot, fogtam hát magam és hirtelen leszállottam. Ostobaság volt, de jobb nem jutott hirtelen eszembe. Amint tovább megyek, egyszerre csak azt kiáltják: „Tolvaj, fogják meg!“ Egy sereg ember szalad, hát én is szaladtam. Azt hittem, a tolvajt kergetik, miért ne kergethetném én is azt a gazembert, aki szorultságában éppen az én zsebembe csusztatja a sojórét (lopott tárgyat). Oszt' nem engem fognak el? Hiszen igaz, hogy nem először vagyok itt, de most igazán ártatlanul estem bele,

És Hosszukezü Abris nagyot sóhajt, mint akit szörnyen igazságtalanul sértettek meg. Még akkor is bánatosan mered maga elé, mikor a kitünő plaidoyer után mégis csak hüvösre tették.

Nem kevéssé leleményes tagokból állott az a betörőbanda, amelyet nemrég az Akácfa-utcában értek tetten. Egy feltört ékszerüzletben akadtak rájuk éj idején, behozták őket a rendőrségre.

In flagranti történt. A betörők azonban nem úgy vélekedtek. Már ott kezdődött a méltatlankodásuk, mikor a rendőr bevitte őket.

— Tisztességes emberek vagyunk! — erősítették — majd meglátja, hogy baj lesz belőle, ha erőszakoskodik, levettetik magával a mundért!

A rend őre persze nem sokat hoderített rájuk.

— Hát kérem, — kezdte az öregebbik srenker (betörő) — mi itt hárman ma este egy kicsit elmulatgattunk. Későske volt, mikor hazafelé tértünk. Amint az Akácfa-utcában mendegeltünk, egyszerre csak észrevettük, hogy az ékszerészbolt redőnyei közül világosság szűrődik kifelé. Halt, mondom a pajtasaimnak, itt betörők járnak, fogjuk meg őket. Hirtelen felhuzom az üzletajtó redőnyét és berontottunk az üzletbe. Rögtön sötét lett, engem valaki oldalba rugott és félrelökött, egyszerre csak azon vettük észre, hogy a betörők kiugrottak az utcára s eltűntek. No, ezeket hiába kergetjük! — mondom a barátaimnak. — Gyujtsatok világot, nézzük meg, mit loptak? . . . De alig, hogy meggyújtjuk a gyufát, hát egyszerre csak odaállit a biztos ur és se szó, se beszéd, bevisz bennünket. Hiába mondom neki, hogy nem mi vagyunk a betörők, hisz mi is a betörőket hajszoljuk . . .

A védőbeszéd nem volt rossz, de sokat nem használt. Turán járt Blitz Aron is, akit legutóbb lakásfosztogatáson értek. Blitz kezdő még, meg volt tehát szorulva, mikor egyszerre csak rárontottak, amint javában rakosgatott egy idegen lakásban. De csakhamar kieszt valmit. Mindenekelőtt erősen bamba képet vágott:

— Tévedni tetszik, — szolt — én nem vagyok tolvaj. Az utcán megszólított ma este egy fiatal ember s egy kulcsot adott át nekem, hogy menjek fel a II. emelet 25. szám alá s hozzam le neki az esernyőjét. A fiatal ember azt mondta, hogy fájós lába van s nem akar emeletet járni. Majd ad nekem két hatost. Hát én felmentem s keresgélni kezdtem az esernyőt, mikor egyszerre csak megfogtak. Valaki viccet akart velem csinálni, ez az egész . . .

Elég érdekesen védekezett Nyurga Józsi is, aki foglalkozására nézve a ridikülök esküdt ellensége. A multkor egy uriasszony kezéről elrántotta a ridiküljét s futásnak eredt. Üldözőbe vették s elfogták. A kizítaska azonban már nem volt nála.

Nyurga is élénken tiltakozott minden meggyanúsítás ellen.

— Semmi sem volt! — mondta nagy lelki nyugalommal. — A köruton sok ember járt s a tolongásban meglöktem egy kicsit a nagyságát, közben leesett karjáról a ridikül. Lehajoltam udvariasan, hogy átadjam. A nagysága ugylátszik félreértett s elkiáltotta magát:

— Tolvaj, fogják meg! — No már ennek fele sem tréfa! gondoltam, tudom én, mi az, ha valakire valamit ráfognak, okosabb a futás s elfutottam. Hogy megfogtak, arról nem tehetek. De tetszik látni, hogy ártatlanul kerültem bajba?! . . .

Ezek a tagadás leggyakoribb módjai, amelyeket — bármily különösnek tessenek ez — komolyan kell venni a rendőrségnek, amíg az alaptalanságukról meg nem győződött s a szükséges bizonyítékokat meg nem szerzik.

Képeinkhez.

Királylátó Budapest. Oly ritkán jön hozzánk a király, hogy mindig különös ünnepségszamba megy, ha ellátogat Budapestre. Most, hogy hosszú idő után ismét eljött, alkalomszerű egy királyváró budapesti képet bemutatni a multból, az ezredéves kiállítás alkalmából. A legutóbbi fogadásnál elmaradt a cifra sallang és nem volt olyan fényes, mint azt a képünk fölvétele idejében láttuk, de azért most is rengeteg nép várta, éljenezte az érkező királyt.

Szent István szobra. Lapunk legelső oldalán találja az olvasó Budapest legelső lovasszobrát, melynek ünnepélyes leleplezéséről kimerítő udósítást közlünk a kép mellett.

Betűrejtvény.

— Korsós Lászlótól. —

n m z & i Hunyadi János.
Kisizsi Pál.

Megfejtési határidő 1906. június hó 3

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 18. számában közölt talány megfejtése:

Helyesen fejtették meg: Czazi Margit, Renner Ida, Nagy Amália, Veres Roza, Beke Pirokska, Schwarz Matid, Jókutiné Biró Irén, Péterfi Tamásné, Zombor Ferencné, Nemes József, Kurkó Ferenc, Nagy János, Filó János, Morár György, Sztankó László, Vakarcsku István, Boros Antal, Verő Mihály, Béres Mihály.
A sorshuzásnál Nagy János (Kecskemét) nevét húzták ki elsőnek, kinek egy értékes regényt küldtünk.

Akik a „Független Ujságot“ vasárnap nem kapják meg, egy levelező lapon tudassák a kiadóhivatallal.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése
1906. augusztus 3.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.—1.24 K., vidéki borjúhús 130—140 K., sertéshus 132—1.38 K., szalonna füstölt 160.— K. szalonna, olvasztani való 1.16—1.40 K., hárj 1.44— K., sertészir 1.44—1.50 K. — **Füstölt hús:** (vidéki) kg.-ja 1.00—1.20 K. hazai sonka 1.80—2.— K.

Barcmifélék: — — — — — K., rántani való csirke 1.60—2.80 K., sütni való csirke 2.40—3.40 K., kacska, hizott — — — — — K., lud, hizott 12—20 K., pulyka, hizott — — — — — K., páronkint. Vágott hizott liba 1.60—1.80— K., vágott hizott kappan, kacska és pulyka 1.—2.80 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árai.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). *Buzs* 16.35—16.65 K. *Rozs* 12.55 K-től 12.60 K-ig. *Árp* 14.20 K-től 14.80 K-ig, jobb minőségű — K-től — K-ig. *Zab* 17.26—17.50 K. *Tenge* 13.35 K. 13.40 K.

Teavaj: (centrifugál) 2.—2.40 K., főzővaj 1.40—1.80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 20—36 fillér.

Tojás: bácskai 72.—73.— K., erdélyi apróbb áru 70.—71 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt — — — — — K., meszes: — K.

Zöldseggfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 4.80—5.— K. rózsas 1.— — — — — K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt — — — — — mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28.20	27.20	25.80	24.80	24.—	23.20	21.—	19.20	13.50

Takarmányvásár. Réti széna 4.40—6.— fillér, muhar 5.60—6.40 fillér, zsupszalma 3.60—4.— fillér, alomszalma 2.80—3.00 fillér.

A „FUGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULÁ,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

Gazdák figyelmébe!

A „Gazdák Biztosító Szövetkezete“**BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10.**saját érdekükben figyelmezteti a gazdákat, hogy **jégverés ellen** mielőbb biztosítsák termésüket.A biztosítás tekintetében mindennemű felvilágosítással és nyomtatvánnyal készséggel szolgál: **Az Igazgatóság.**

A szövetkezet az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“ s a földművelésügyi kormány támogatásával alakult az 1900. évben. Alakult 1900-ban.

Biztosítéki alap:

Alapítványok, a kormány hozzájárulásával 1.953.240— kor.
Tartalékok 601.243'93 kor.

1901. évi felesleg	90.349— kor.
1902. „ „	59.782'26 „
1903. „ „	109.331'73 „
1904. „ „	72.438'23 „
1905. „ „	61.730'60 „

Biztosításokat elfogad: tűz- és jégkár ellen, ugyanint az ember életére különféle módozatok szerint. . . .

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4% díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfelesleg közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett.

Az 1903. ik évben a jégkár ellen biztosított tagok 4% díjvisszatérítést kaptak.

Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2% díjvisszatérítésben részesültek.

Az 1906. ik évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedménnyel részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül is, avagy a helyi képviselők útján.

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti**gyapju-aukcziókra**melyek idén első sorozata **f. évi július hó 4-én** veszi kezdetét.

Az aukcziókra feküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-ter 13. szám.

HIRDETÉSEK**FELVÉTEKNEK**

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fémetszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografaiilag legszébben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

SZUPERFOSZFÁTOT,**Strassfurti kainitot,****Strassfurti kálitrágyasót** 40% KÁLI

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét, azonkívül**Rézgáliczot** (98-99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a**„Hungária“ műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria“ irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.